

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра судової медицини, медичного правознавства
ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти очна

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Спеціальність 231 «Соціальна робота»

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) соціальна робота

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс 3

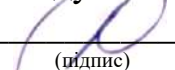
Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
судової медицини, медичного
правознавства імені заслуженого
професора. М.С.Бокаріуса

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем хірургічного
профіля _____
(назва)

Протокол від
«30» серпня 2024 року № 07

Протокол від
«30» серпня 2024 року № 01

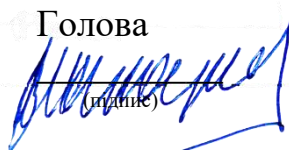
Завідувач кафедри



(підпис)

О.В. Дунаєв
(ініціали, прізвище)

Голова



(підпис)

В.В. Макаров
(ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

1. ДУНАЄВ ОЛЕКСАНДР ВІТАЛІЙОВИЧ - завідувач кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, д.мед.н, професор.

2. КАПУСТНИК ВОЛОДИМИР ВАЛЕРІЙОВИЧ - доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, д.юр.н., доцент

3. КРИВЕНКО ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ - доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, к.юр.н., доцент

4. ЛЕОНТЬЄВ ПАВЛО ОЛЕКСАНДРОВИЧ - доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, к.мед.н., доцент

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

ПІБ викладача	<i>Кривенко Олександр Іванович</i> доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства імені заслуженого професора М.С.Бокаріуса, кандидат юридичних наук, доцент
Інформація про викладача	<i>Професійні інтереси: судова експертиза, правознавство, медичне право, медичне законодавство, оперативно-розшукова діяльність, протидія злочинам</i> <i>Профайл викладача:</i> http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=505
Контактний тел.	+38 (096) 220-80-80
Корпоративний E-mail:	oi.kryvenko@knmu.edu.ua
Інформація про консультації: <u>очні консультації</u> розклад: місце проведення:	<i>кожний вівторок з 15.00 до 17.00 год.</i> <i>м.Харків, вул. Амосова, б. 35, кафедра судової медицини, медичного правознавства імені заслуженого професора М.С.Бокаріуса за попередньою домовленістю,</i>
<u>он-лайн консультації:</u>	https://distance.knmu.edu.ua/course/view?id=175
Локація	<i>м.Харків, вул. Амосова, 35</i> https://maps.app.goo.gl/tuAPfdcEn8q5qCydA

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Правове регулювання соціального забезпечення» складений відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) підготовки першого (бакалаврського) рівня галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота.

Опис освітнього компонента (анотація). ОК «Правове регулювання соціального забезпечення» спрямований сформувати правовий світогляд майбутніх фахівців зі спеціальності «Соціальна робота», створити систему правових уявлень, переконань та навиків правомірної поведінки у професійній соціальній діяльності, збагатити теоретичні уявлення про поняття і категорії, які використовує правова наука. Освітній компонент містить як загальні положення права України, так і положення медичного законодавства України, що є необхідною складовою формування фахового соціального працівника. Освітній компонент має на меті не лише надати необхідні знання, а й навчити правильно використовувати правові норми при виконанні відповідних ролей у суспільстві – як у професійній діяльності, так і в особистому житті, збагатити теоретичні уявлення про поняття і категорії, які використовує правова наука. Адже сьогодні однією з найважливіших проблем у правовій галузі є низький рівень правової культури, що призводить до негативних наслідків у суспільстві. Саме тому вивчення зазначеного освітнього компоненту набуває особливого значення, сприяє опануванню загально-цивілізаційних цінностей, формуванню необхідного рівня правової та політичної культури, виробленню навиків електоральної поведінки, оволодінню механізмами свідомої реалізації себе у правовому та політичному житті та ознайомлення з основами юридичних взаємин «соціальний працівник – лікар», «соціальний працівник - людина», «соціальний працівник - держава». Формування правосвідомої особистості у лавах соціальних працівників, у підсумку, дозволить забезпечити права людини як в загально-правовій системі, так і в системі охорони здоров'я України відповідно до затверджених міжнародних норм і стандартів.

Предметом є оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок, що необхідні у провадженні практичної діяльності у соціальній роботі, а також у повсякденному житті на фоні високого рівня правосвідомості та правової культури громадян, а також недопущення правового нігілізму.

Міжкомпонентні зв'язки. Освітній компонент «Правове регулювання соціального забезпечення» є необхідною складовою у компетентному підході формування особистості соціального працівника, який зобов'язаний розуміти спектральність системи права України, знати національну нормативно-правову базу, основи права, а в разі потреби має коректне застосовувати отримані знання у практичній діяльності. Освітній компонент пов'язаний зі знаннями соціально-гуманітарних і природничо-наукових освітніх компонентів – історія і культура України, соціальна політика, соціальна робота в Україні, основи правознавства, соціальний аудит та інспектування,

міжнародне гуманітарне право тощо.

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента передбачає попереднє засвоєння кредитів з контролю та моніторингу діяльності у закладах вищої освіти, якість освітнього процесу.

Постреквізити. Основні положення освітнього компонента мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE:

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5559>

1. Мета та завдання освітнього компонента

1.1. Мета викладання освітнього компонента «Правове регулювання соціального забезпечення» полягає у формуванні певних компетентностей в галузі соціальної роботи, системи знань про нормативно-правове забезпечення діяльності установ соціальної роботи та соціальних працівників в Україні та світі, основ знань про право соціального забезпечення, як профільну галузь права для правового регулювання соціального обслуговування, основні норми трудового права України, підвищення правосвідомості соціальних працівників шляхом отримання необхідного обсягу теоретичних правових знань і практичних юридичних навиків для збереження балансу взаємин між суб'єктами правовідносин і дотримання прав людини, у тому числі у галузі охорони здоров'я.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Правове регулювання соціального забезпечення» є вивчення загальних закономірностей виникнення, розвитку та функціонування держави і права, українського соціуму, соціального захисту, розгляд основних понять юриспруденції, таких як законність і правопорядок, соціальний статус, правопорушення і юридична відповідальність, правова дисципліна і правова культура.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1 Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами освіти **компетентностей:**

- *інтегральні:* здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- *загальних компетентностей:*

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові

цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

- спеціальних (фахових) компетентностей:

ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

ФК3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

ФК12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.

ФК13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.

ФК15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

ФК16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

ФК19. Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.

ФК20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

1.3.2 Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН2. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань.

ПРН3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

ПРН15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

ПРН18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

ПРН21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

ПРН23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки

ПРН25. Вміти використовувати набуті знання під час праці із особами, які постраждали від військових дій та такими, яких визнано біженцями.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних **соціальних навичок (Soft skills):** відповідальності; працювати індивідуально й в команді; управляти своїм часом і ресурсами; самостійно приймати рішення; критично мислити; знати свої соціальні та громадські права та обов'язки, формувати свою громадянську свідомість,

вміти діяти відповідно до неї; здатність донести свою громадську та соціальну позицію та відповідати за свою громадянську позицію та діяльність.

2. Інформаційний обсяг освітнього компоненту.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 6,0	Галузь знань: <u>23 Соціальна робота</u> (шифр і назва)	нормативний	
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність: <u>231 Соціальна робота</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		3-й	-
		Семестр	
		6-й	-
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 100 самостійної роботи – 80	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>перший (бакалаврський) рівень</u> <u>ОПП</u> <u>«Соціальна робота»</u>	Лекції	
		20 год.	-
		Практичні, семінарські	
		80 год.	-
		Лабораторні - не має	
		Самостійна робота	
		80 год.	-
		Індивідуальні завдання: не має	
Вид контролю: диференційований залік			

2.1 Опис освітнього компоненту

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Основи загальної теорії держави та права. Конституційне право – провідна галузь права України. Основи конституційного процесуального права.	2	Інформаційна (освітня)
2	Формування і розвиток державно-правової думки в Україні. Місце і роль держави в політичній системі суспільства. Народовладдя: поняття і форми прояву. Правова свідомість і правова культура. Реалізація та тлумачення норм права. Правова і правомірна поведінка. Правові стимули та обмеження.	2	Лекція-бесіда, мультимедійна, презентація
3	Правоохоронні та правозахисні органи в Україні. Держава, право та громадянин. Основи правового статусу людини та громадянина в Україні.	2	Проблемна, мультимедійна
4	Соціальна робота як гарант дотримання прав людини. Історичні передумови соціально-правового захисту певних категорій населення. Сучасні моделі та механізми соціального захисту	2	Проблемна, мультимедійна

	прав та інтересів населення.		
5	Основні законодавчі акти, що захищають права та інтереси усіх верств населення України. Законодавче та нормативне забезпечення права на охорону здоров'я та одержання соціальної допомоги громадянами України.	2	Лекція-бесіда, мультимедійна, презентація
6	Поняття, метод, принципи і система сімейного права України. Сім'я. Регулювання сімейних відносин. Захист сім'ї, прав дітей та молоді нормами Сімейного Кодексу. Соціальний захист жінок.	2	Інформаційна (освітня)
7	Соціально-правовий захист законних інтересів дітей-сиріт та дітей, що залишилися без піклування батьків. Соціально-правовий захист інвалідів та дітей-інвалідів.	2	Лекція-бесіда, мультимедійна, презентація
8	Адміністративне право України як галузь права і наука. Предмет, метод, принципи і система цивільного права. Цивільне законодавство.	2	Проблемна, мультимедійна
9	Трудовий договір. Правове регулювання робочого часу та відпочинку. Оплата праці за трудовим законодавством. Охорона праці.	2	Проблемна, мультимедійна
10	Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні. Правове регулювання надання медичної допомоги уразливим верствам населення.	2	Лекція-бесіда, мультимедійна, презентація
	Всього годин	20	

2.2.2 Семінарські заняття – немає.

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Основи загальної теорії держави та права	2	Розповідь-пояснення, презентація, моделювання процесів і ситуацій	Усне опитування тестовий контроль
2	Конституційне право – провідна галузь права України. Основи конституційного процесуального права	2	Моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод	Усне опитування здобувачів вищої освіти
3	Формування і розвиток державно-правової думки в Україні. Місце і роль держави в політичній системі суспільства. Народовладдя: поняття і форми прояву	2	Індивідуальні (групові) творчі роботи	Письмовий контроль теоретичних знань за варіантами
4	Правова свідомість і правова культура. Реалізація та тлумачення	2	Кейс-метод, вирішення ситуаційних і практичних завдань	Тестовий контроль

	норм права. Правова і правомірна поведінка. Правові стимули та обмеження			
5	Правоохоронні та правозахисні органи в Україні	2	Розповідь-пояснення, презентація, моделювання процесів і ситуацій	Усне опитування тестовий контроль
6	Держава, право та громадянин. Основи правового статусу людини та громадянина в Україні	2	Моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод	Усне опитування здобувачів вищої освіти
7	Соціальна робота як гарант дотримання прав людини. Історичні передумови соціально-правового захисту певних категорій населення	2	Індивідуальні (групові) творчі роботи	Письмовий контроль теоретичних знань за варіантами
8	Сучасні моделі та механізми соціального захисту прав та інтересів населення	2	Кейс-метод, вирішення ситуаційних і практичних завдань	Тестовий контроль
9	Стандарти ООН у сфері соціально-правового захисту	2	Розповідь-пояснення, презентація, моделювання процесів і ситуацій	Усне опитування тестовий контроль
10	Конвенції МОП і законодавство України у сфері соціального захисту різних категорій населення	2	Моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод	Усне опитування здобувачів вищої освіти
11	Європейські міжнародні стандарти в галузі соціального захисту	2	Індивідуальні (групові) творчі роботи	Письмовий контроль теоретичних знань за варіантами
12	Основні законодавчі акти, що захищають права та інтереси усіх верств населення України	2	Кейс-метод, вирішення ситуаційних і практичних завдань	Тестовий контроль
13	Законодавче забезпечення права на отримання послуг від соціальних служб	2	Розповідь-пояснення, презентація, моделювання процесів і ситуацій	Усне опитування тестовий контроль
14	Законодавче та нормативне забезпечення права на охорону здоров'я та одержання соціальної	2	Моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод	Усне опитування здобувачів вищої освіти

	допомоги громадянами України			
15	Законодавча база України щодо забезпечення права людини на освіту	2	Індивідуальні (групові) творчі роботи	Письмовий контроль теоретичних знань за варіантами
16	Законодавче забезпечення житлових та майнових прав	2	Кейс-метод, вирішення ситуаційних і практичних завдань	Тестовий контроль
17	Захист сім'ї, прав дітей та молоді нормами Сімейного Кодексу	3	Розповідь-пояснення, презентація, моделювання процесів і ситуацій	Усне опитування тестовий контроль
18	Соціально-правовий захист дітей як загальносвітова суспільна проблема	3	Моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод	Усне опитування здобувачів вищої освіти
19	Соціальний захист жінок	3	Індивідуальні (групові) творчі роботи	Письмовий контроль теоретичних знань за варіантами
20	Соціальний захист прав молоді нормами законодавства про працю	3	Кейс-метод, вирішення ситуаційних і практичних завдань	Тестовий контроль
21	Соціально-правовий захист законних інтересів дітей-сиріт та дітей, що залишилися без піклування батьків	2	Розповідь-пояснення, презентація, моделювання процесів і ситуацій	Усне опитування тестовий контроль
22	Соціально-правовий захист інвалідів та дітей-інвалідів	2	Моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод	Усне опитування здобувачів вищої освіти
23	Соціальний захист людей похилого віку та самотніх	2	Індивідуальні (групові) творчі роботи	Письмовий контроль теоретичних знань за варіантами
24	Соціальний захист і державна допомога населенню, що постраждало внаслідок Чорнобильської катастрофи	2	Кейс-метод, вирішення ситуаційних і практичних завдань	Тестовий контроль
25	Державний соціально-правовий захист ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД дітей та дорослих	2	Розповідь-пояснення, презентація, моделювання процесів і ситуацій	Усне опитування тестовий контроль
26	Соціальний захист допризовної та	2	Моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод	Усне опитування здобувачів вищої

	призовної молоді та військовослужбовців			освіти
27	Адміністративне право України як галузь права і наука	3	Індивідуальні (групові) творчі роботи	Письмовий контроль теоретичних знань за варіантами
28	Інститут державної служби в Україні	2	Кейс-метод, вирішення ситуаційних і практичних завдань	Тестовий контроль
29	Предмет, метод, принципи і система цивільного права. Цивільне законодавство	3	Розповідь-пояснення, презентація, моделювання процесів і ситуацій	Усне опитування тестовий контроль
30	Право власності: загальні положення. Спадкове право. Спадкування за законом і за заповітом	2	Моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод	Усне опитування здобувачів вищої освіти
31	Загальні положення про зобов'язання. Загальні положення про договори	2	Індивідуальні (групові) творчі роботи	Письмовий контроль теоретичних знань за варіантами
32	Предмет, метод, система та джерела трудового права. Принципи та суб'єкти трудового права	2	Кейс-метод, вирішення ситуаційних і практичних завдань	Тестовий контроль
33	Трудовий договір. Правове регулювання робочого часу та відпочинку. Оплата праці за трудовим законодавством. Охорона праці	3	Розповідь-пояснення, презентація, моделювання процесів і ситуацій	Усне опитування тестовий контроль
34	Поняття, метод, принципи і система сімейного права України. Сім'я. Регулювання сімейних відносин	2	Моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод	Усне опитування здобувачів вищої освіти
35	Правова природа медичної допомоги і медичної послуги. Договір про надання медичних послуг.	1	Індивідуальні (групові) творчі роботи	Письмовий контроль теоретичних знань за варіантами
36	Система прав людини у сфері охорони здоров'я. Особисті немайнові права людини у сфері охорони здоров'я.	1	Кейс-метод, вирішення ситуаційних і практичних завдань	Тестовий контроль
37	Юридична	1	Кейс-метод, вирішення	Письмовий

	відповідальність у сфері охорони здоров'я.		ситуаційних і практичних завдань	контроль теоретичних знань за варіантами
38	Правове регулювання надання медичної допомоги уразливим верствам населення.	2	Індивідуальні (групові) творчі роботи, кейс-метод	Тестовий контроль
	Всього годин	80		

2.2.4. Лабораторні заняття – немає.

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Основи загальної теорії держави та права	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
2	Конституційне право – провідна галузь права України. Основи конституційного процесуального права	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
3	Формування і розвиток державно-правової думки в Україні. Місце і роль держави в політичній системі суспільства. Народовладдя: поняття і форми прояву	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
4	Правова свідомість і правова культура. Реалізація та тлумачення норм права. Правова і правомірна поведінка. Правові стимули та обмеження	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
5	Правоохоронні та правозахисні органи в Україні	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних

				(групових) ситуаційних і практичних завдань
6	Держава, право та громадянин. Основи правового статусу людини та громадянина в Україні	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
7	Соціальна робота як гарант дотримання прав людини. Історичні передумови соціально-правового захисту певних категорій населення	2	Робота з текстом, індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Тестовий контроль. Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
8	Сучасні моделі та механізми соціального захисту прав та інтересів населення	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
9	Стандарти ООН у сфері соціально-правового захисту	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
10	Конвенції МОП і законодавство України у сфері соціального захисту різних категорій населення	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
11	Європейські міжнародні стандарти в галузі	2	Індивідуальні (групові) творчі	Презентація та захист

	соціального захисту		ситуаційні й практичні завдання	результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
12	Основні законодавчі акти, що захищають права та інтереси усіх верств населення України	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
13	Законодавче забезпечення права на отримання послуг від соціальних служб	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
14	Законодавче та нормативне забезпечення права на охорону здоров'я та одержання соціальної допомоги громадянами України	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
15	Законодавча база України щодо забезпечення права людини на освіту	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
16	Законодавче забезпечення житлових та майнових прав	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
17	Захист сім'ї, прав дітей та молоді нормами Сімейного Кодексу	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
18	Соціально-правовий захист дітей як загальносвітова	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль

	суспільна проблема			
19	Соціальний захист жінок	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
20	Соціальний захист прав молоді нормами законодавства про працю	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
21	Соціально-правовий захист законних інтересів дітей-сиріт та дітей, що залишилися без піклування батьків	2	Робота з текстом, індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Тестовий контроль. Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
22	Соціально-правовий захист інвалідів та дітей-інвалідів	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
23	Соціальний захист людей похилого віку та самотніх	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
24	Соціальний захист і державна допомога населенню, що постраждало внаслідок Чорнобильської катастрофи	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних

				(групових) ситуаційних і практичних завдань
25	Державний соціально-правовий захист ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД дітей та дорослих	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
26	Соціальний захист допризовної та призовної молоді та військовослужбовців	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
27	Адміністративне право України як галузь права і наука	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
28	Інститут державної служби в Україні	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
29	Предмет, метод, принципи і система цивільного права. Цивільне законодавство	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
30	Право власності: загальні положення. Спадкове право. Спадкування за законом і за заповітом	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
31	Загальні положення про зобов'язання. Загальні положення про договори	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і

				практичних завдань
32	Предмет, метод, система та джерела трудового права. Принципи та суб'єкти трудового права	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
33	Трудовий договір. Правове регулювання робочого часу та відпочинку. Оплата праці за трудовим законодавством. Охорона праці	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
34	Поняття, метод, принципи і система сімейного права України. Сім'я. Регулювання сімейних відносин	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
35	Медичне право України в системах права і законодавства.	1	Робота з текстом, індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Тестовий контроль. Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
36	Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні.	1	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
37	Правова природа медичної допомоги і медичної послуги. Договір про надання медичних послуг.	1	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань

38	Система прав людини у сфері охорони здоров'я. Особисті немайнові права людини у сфері охорони здоров'я.	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
39	Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин.	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
40	Дефекти надання медичної допомоги.	1	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
41	Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я.	1	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
42	Правове регулювання надання медичної допомоги в Україні.	1	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль
43	Правове регулювання надання медичної допомоги уразливим верствам населення.	2	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
Всього годин		80		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ» від 21.08.2021 за № 181:

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті з кожної навчальної теми у формі усного опитування, тестування, бесіди здобувачів вищої освіти із заздалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань. Під час оцінювання кожної теми здобувачу виставляється оцінка за традиційною 4-бальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно». Після останнього заняття визначають середню арифметичну від суми усіх оцінок та перераховують у бали за допомогою таблиці коефіцієнтів, відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу (Наказ ХНМУ № 52 від 23.02.2016 р.). При цьому максимальна кількість балів, що присвоюється за поточну навчальну діяльність, може складати 120 балів, мінімальна кількість – 70 балів.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти. Самостійна робота здобувачів освіти, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою,

оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, оцінюється впродовж диференційного заліку.

Формою підсумкового контролю міри опанування змісту освітнього компоненту є диференційований залік, який проводиться викладачем академічної групи відповідно розкладу (на останньому занятті). Диференційований залік – це процес, протягом якого перевіряються отримані за час навчання: рівень теоретичних знань; розвиток творчого мислення; навички самостійної роботи; компетенції (вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань). Диференційований залік проводиться викладачем групи на останньому практичному занятті у формі оцінювання засвоєння практичних навичок і теоретичних знань у день проведення диференційованого заліку (табл. 2).

Таблиця 2

Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти з освітнього компонента, що завершуються диференційованим заліком

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання диференційованого заліку	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з освітнього компонента	

«Відмінно»	Здобувач вищої освіти відповідає високому (творчому) рівню компетентності: виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення та ін.) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях
«Добре»	Здобувач вищої освіти самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення та ін.)
«Задовільно»	Здобувач вищої освіти демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення та ін.)
«Незадовільно»	Здобувач вищої освіти не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень).

Загальна оцінка з освітнього компонента визначається як середнє арифметичне балів ПНД, які переводяться у 120-бальну шкалу ECTS (табл. 1) з додаванням балів, одержаних безпосередньо на диференційованому заліку (табл. 3).

Таблиця 3

Оцінювання теоретичних знань, якщо практичні навички оцінюються за критеріями «виконав»/«не виконав»

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь на питання, які включають теоретичну частину освітнього компоненту	За кожну відповідь здобувач вищої освіти одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» – 15–16 балів; «4» – 13–14 балів; «3» – 10–12 балів.
1	20	18	12		
2	40	36	24		
3	60	54	36		
4	80	72	48		

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати за вивчення освітнього компонента – 200 балів, у т.ч. за ПНД – 120 балів. Мінімальна кількість балів становить 120, у т.ч. за ПНД – 70. Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою, 4-бальною (національною) шкалою та шкалою ECTS (табл. 4).

Таблиця 4

Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою, 4-бальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за 4-бальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно

Менше 120	F, Fx	Незадовільно
-----------	-------	--------------

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та диференційований залік. Здобувачам вищої освіти, які не виконали вимоги навчальної програми виставляється оцінка F_x , якщо вони були допущені до складання іспиту, але не склали його. Оцінка F виставляється здобувачам вищої освіти, які не допущені до складання диференційованого заліку.

3.2. Питання до диференційованого заліку:

1. Поняття, суть, функції і соціальне призначення держави.
2. Поняття, ознаки і функції права. Поняття і структура норми права.
3. Україна - соціальна держава: шляхи наближення до європейських стандартів соціально-правового захисту.
4. Гарантії соціальної держави щодо забезпечення прав і інтересів людини у нових соціальних умовах.
5. Історичне становлення соціально-правової підтримки людини, дитини, певних груп населення.
6. Конституційні засади соціальної роботи.
7. Поняття соціального захисту населення.
8. Співвідношення понять «соціальний захист» та «соціальна робота».
9. Моделі соціального захисту населення.
10. Соціальний захист в Україні.
11. Особливості соціального захисту різних категорій населення за рубежем.
12. Міжнародні акти: універсальне значення для всіх держав у справі захисту прав людини.
13. Загальна декларація як фундамент для визначення, реалізації і захисту прав людини.
14. Міжнародні пакти як договори, у яких сформульовані соціальні стандарти щодо забезпечення і захисту прав людини та основних свобод.
15. Роль Міжнародної організації праці (МОП) у створенні соціальних норм.
16. Юридичний механізм Конвенцій та Рекомендацій МОП.
17. Загальна характеристика Конвенцій та Рекомендацій МОП із соціальних питань.
18. Законодавство України і вимоги Конвенцій МОП.
19. Європейська соціальна хартія - основний документ в галузі захисту прав людини.
20. Механізм контролю захисту соціальних та економічних прав людини за Хартією.
21. Україна і європейські міжнародні стандарти соціальних та економічних прав людини.
22. Основний зміст статей Хартії та їх відповідність законодавству

України.

23. Європейський кодекс соціального забезпечення: зміст соціальних стандартів.
24. Соціальні цінності та соціальні норми. Норми моралі і права.
25. Зміст категорії «права людини». Класифікація правових норм.
26. Зміст соціальних прав людини та їх державне забезпечення.
27. Характеристика основної форми права в Україні: ієрархія законів в системі законодавства України.
28. Стан законодавчої бази в Україні щодо забезпечення права на отримання послуг від соціальних служб.
29. Загальні правила надання послуг соціальними службами.
30. Види соціальних послуг, що надаються державними та недержавними закладами.
31. Законодавче забезпечення діяльності соціального працівника щодо здійснення соціально-правового захисту населення
32. Законодавство і нормативні акти України щодо права на одержання медичної допомоги.
33. Соціальний захист дітей та молоді та їх сімей і охорона здоров'я.
34. Особливості дії Закону України «Про освіту».
35. Права, обов'язки, пільги і гарантії учасників навчального процесу.
36. Право на спеціальну освіту дітей з особливими потребами
37. Основні соціальні права дітей та молоді на користування та володіння житлом за міжнародними документами та законодавством України.
38. Право на житло - конституційне право кожної дитини мати право на житло на рівні з батьками. Право неповнолітнього при приватизації житла. Правова норма при укладанні угод з органом опіки та піклування.
39. Особисті немайнові права та обов'язки батьків і дітей. Майнові правовідносини батьків і дітей.
40. Юридичне розуміння сім'ї.
41. Шлюбні відносини у соціально-правовому законодавстві.
42. Права членів сім'ї: дітей, батьків, неповнолітніх батьків.
43. Соціальні проблеми сімей. Соціальний захист молоді сім'ї.
44. Міжнародні механізми захисту прав та інтересів дітей.
45. Забезпечення дотримання прав дітей, які потребують особливої уваги.
46. Права дітей у законодавстві України.
47. Правові основи захисту прав жінок.
48. Правові норми охорони здоров'я материнства.
49. Основні пільги для жінок.
50. Законодавство щодо регулювання зайнятості жінок.
51. Соціально-правове вирішення проблем працевлаштування підлітків та молоді.
52. Зовнішні прояви порушення права на працю.

53. Нормативні документи, які регламентують соціальну роботу з безробітними.
54. Особливості діяльності соціального працівника щодо захисту прав та інтересів дітей-сиріт.
55. Особливості практичного консультування дітей-сиріт, дітей, що залишилися без батьківського піклування, піклувальників та опікунів
56. Статус людей з особливими потребами та міжнародні стандарти їх соціального захисту.
57. Нормативно-законодавче регулювання соціального захисту інвалідів.
58. Сучасний стан медичного забезпечення інвалідів Пенсійне забезпечення інвалідів Доступ інвалідів до освіти Працевлаштування інвалідів Доступ інвалідів до об'єктів соціальної інфраструктури
59. Міжнародні документи про правовий захист дітей-інвалідів. Законодавче визнання дітей інвалідами.
60. Забезпечення прав дітей-інвалідів на навчання, працю, матеріальне, соціально-побутове та медичне обслуговування.
61. Соціально-правова допомога сім'ям з хворими дітьми.
62. Правове забезпечення соціальної підтримки людей похилого віку та самотніх.
63. Пенсійне законодавство України.
64. Види пенсій: пенсія за віком, дострокова пенсія безробітним, пільгова пенсія, пенсія за особливі умови праці.
65. Підвищення пенсій. Одночасне призначення двох видів пенсії. Виплата пенсій. Порядок представлення та оформлення документів для призначення пенсії.
66. Соціальне обслуговування людей похилого віку та самотніх.
67. Визначення категорій дорослих та дітей, які потерпіли від Чорнобильської катастрофи.
68. Підтвердження статусу особи, потерпілої від Чорнобильської катастрофи.
69. Компенсації і пільги, що передбачені дорослим, дітям - жертвам Чорнобильської катастрофи та їх батькам.
70. Особливості законодавчої бази щодо захисту прав ВІЛ/СНІД хворих та соціальних та медичних працівників
71. Основні та додаткові права і свободи ВІЛ/СНІД хворих. Додаткові (спеціальні) зобов'язання ВІЛ/СНІД хворих.
72. Обов'язки медичних та соціальних працівників щодо здійснення соціально-правового захисту ВІЛ/СНІД хворих.
73. Відповідальність медичних та соціальних працівників за порушення законодавства.
74. Державна допомога, оформлення документів для її призначення.
75. Особливості законодавчої бази щодо захисту прав допризовної та призовної молоді та військовослужбовців.

76. Підготовка до військової служби юнаків. Права і обов'язки юнаків, які проходять допризовну і призовну підготовку.
77. Відповідальність за порушення Закону. Умови застосування відстрочки від призову: за сімейними обставинами, за станом здоров'я, для продовження навчання, у зв'язку з депутатською діяльністю.
78. Альтернативна служба як державна служба поза збройними силами чи іншими військовими формуваннями, що запроваджується замість проходження військової служби.
79. Особи, які можуть проходити альтернативну службу.
80. Соціально-правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей.
81. Поняття адміністративного права, його предмет та метод. Система та джерела адміністративного права.
82. Поняття державного управління та його ознаки. Принципи державного управління.
83. Адміністративне право як наука.
84. Поняття державної служби та її проходження. Відповідальність державних службовців. Основні напрями реформування державної служби в Україні.
85. Поняття форм державного управління та їх види. Методи державного управління.
86. Поняття, предмет та метод цивільного права. Зв'язок цивільного права з іншими галузями права. Функції цивільного права.
87. Поняття та сутність принципів цивільного права.
88. Поняття та зміст правоздатності. Поняття та види дієздатності фізичних осіб.
89. Об'єкти цивільних прав, поняття і види.
90. Юридичні факти та їх класифікація. Акти цивільного стану.
91. Поняття, види та значення угод (правочинів). Умови недійсності угод. Умови дійсності угод: сторони, зміст, форми. Умови дійсності та наслідки недійсності угод.
92. Способи набуття права власності. Способи припинення права власності.
93. Державне регулювання охорони здоров'я і медичної діяльності як функція держави.
94. Предмет і метод медичного права. Функції і принципи медичного права. Джерела медичного права.
95. Суб'єкти та об'єкти медичного права.
96. Виникнення права на життя людини.
97. Право на здоров'я.
98. Право людини на особисту недоторканність, свободу та гідність.
99. Рівні соціального регулювання медичної діяльності.
100. Роль і значення лікарської етики і деонтології. Етичний кодекс українського лікаря.
101. Право на життя і медична діяльність: питання співвідношення.

102. Міжнародно-правові стандарти у сфері охорони здоров'я.
103. Конституційне регулювання права людини на охорону здоров'я в Україні.
104. Управління у сфері охорони здоров'я. Державний контроль і нагляд у сфері охорони здоров'я.
105. Поняття медичної допомоги та її види за законодавством України. Медична допомога і медична послуга: співвідношення понять.
106. Права людини у сфері охорони здоров'я.
107. Поняття пацієнта та його правовий статус.
108. Інформована згода на медичне втручання.
109. Лікарська таємниця.
110. Медичні працівники як суб'єкти правовідносин охорони здоров'я, їх права та обов'язки.
111. Правове забезпечення охорони дитинства в Україні.
112. Правове регулювання трансплантації і донорства в Україні.
113. Правові питання забезпечення населення лікарськими засобами.
114. Правове регулювання проведення медико-біологічних експериментів в Україні.
115. Правове регулювання надання психіатричної допомоги.
116. Юридичні аспекти профілактики та лікування інфекційних хвороб, ВІЛ/СНІДу, туберкульозу.
117. Правові проблеми абортів.
118. Лікарські помилки.
119. Нещасні випадки.
120. Проведення експертизи дефектів надання медичної допомоги.
121. Ятрогенна патологія: визначення, актуальність і основні причини виникнення ятрогеній; класифікація ятрогеній, місце ятрогенної патології в структурі несприятливих результатів медичних втручань.
122. Загальні питання юридичної відповідальності медичних працівників.
123. Цивільно-правова відповідальність лікувально-профілактичних закладів.
124. Адміністративна відповідальність медичних працівників.
125. Дисциплінарна відповідальність медичних працівників.
126. Матеріальна відповідальність медичних працівників.
127. Кримінальна відповідальність за вчинення професійних злочинів.
128. Медичне право України як правове утворення: поняття, завдання, предмет
129. Медичні правовідносини: поняття, види і склад. .
130. Загальна характеристика законодавчого забезпечення охорони здоров'я в Україні.
131. Права пацієнтів за регіональними актами у сфері охорони здоров'я і прав людини.
132. Права медичних працівників за регіональними актами у сфері охорони здоров'я і прав людини.

133. Роль і значення рішень Європейського суду з прав людини у сфері охорони здоров'я, в системі законодавства про охорону здоров'я України, а також документів національних судових інстанцій.

134. Загальні положення про страхування у сфері охорони здоров'я: поняття, принципи страхування, суб'єкти, об'єкти та зміст страхових правовідносин.

135. Добровільне медичне страхування: стан законодавчого закріплення і практика застосування.

136. Поняття та ознаки медичної допомоги (якісна, кваліфікована, доступна, безоплатна).

137. Право на медичну допомогу за законодавством України.

138. Медична послуга як об'єкт медичних правовідносин.

139. Договірна відповідальність у сфері охорони здоров'я.

140. Права людини у сфері охорони здоров'я: поняття, класифікація, загальна характеристика.

141. Гарантії забезпечення прав людини у сфері охорони здоров'я.

142. Право людини на життя: поняття, зміст і загальна характеристика. Право на життя і медична практика: питання співвідношення.

143. Поняття та структура права людини на охорону здоров'я за законодавством України.

144. Право людини на медичну інформацію: загальна характеристика і правове забезпечення.

145. Право людини на медичну таємницю: загальна характеристика і правове забезпечення.

146. Право людини на згоду на медичне втручання.

147. Право на відмову від медичного втручання.

148. Порядок обробки персональних даних.

149. Поняття і види суб'єктів медичних правовідносин.

150. Пацієнт: дефініційний і класифікаційний підходи.

151. Загальна характеристика прав пацієнта.

152. Правове регулювання обов'язків пацієнта в Україні.

153. Морально-етичні засади взаємин «лікар-пацієнт».

154. Особливості правового статусу законних представників у сфері охорони здоров'я.

155. Медичний працівник та його правовий статус: понятійно-категоріальний апарат і класифікація.

156. Законодавче забезпечення і класифікація прав медичних працівників.

157. Правове регулювання професійних обов'язків медичних працівників.

158. Правовий статус лікуючого лікаря за національним законодавством.

159. Правопорушення у сфері охорони здоров'я як підстава для юридичної відповідальності у медичному праві: поняття, ознаки, склад.

160. Поняття та види юридичної відповідальності суб'єктів медичних правовідносин.

161. Особливості юридичної відповідальності пацієнтів за законодавством України.

162. Експертна діяльність у сфері охорони здоров'я: національне і зарубіжне законодавство.

163. Поняття, види і значення медичних експертиз в Україні.

164. Дефекти надання медичної допомоги: поняття і види.

165. Медична помилка та нещасний випадок.

166. Ускладнення за результатами медичних втручань та їх правові наслідки.

167. Контроль якості медичної допомоги: поняття, види, суб'єкти.

168. Особливості діяльності клініко-експертних комісій.

3.4. Індивідуальні завдання:

не передбачені

3.5. Правила оскарження оцінки

Подання заяви про апеляцію здійснюється здобувачем освіти особисто у письмовій формі не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів складання підсумкового контролю.

Здобувач освіти подає заяву в деканат. Декан реєструє заяву у навчально-методичному відділі та надає на підпис ректору. Готує проект наказу про склад апеляційної комісії, повідомляє здобувачу освіти дату та місце засідання апеляційної комісії

Якщо здобувач освіти бажає додати до заяви додаткові документи, то він повинен це зробити під час подання заяви (письмові роботи додатково не надаються). Заяву розглядають не пізніше двох наступних робочих днів після її подання в присутності студента. У випадку відсутності студента секретарем комісії у протоколі засідання має зробити відповідний запис.

Результати апеляції оголошуються здобувачу освіти відразу після закінчення розгляду його заяви. Студент особисто робить запис у протоколі засідання апеляційної комісії про отримання результатів розгляду його справи.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вимоги освітнього компонента.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів/ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття. Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити

запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів/ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка.

Очікується, що здобувачі відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Здобувачам освіти важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
 - пити безалкогольні напої;
 - фотографувати слайди презентацій;
 - брати активну участь у ході заняття.
- заборонено:
- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
 - палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
 - нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
 - грати в азартні ігри;
 - наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
 - галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть в коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів.

Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок: «викладач-здобувач», «здобувач-здобувач», «здобувач-група здобувачів».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності.

Кафедра судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література:

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання четверте. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 656 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
3. Адміністративне право: навч. посіб. для здобувачів вищ. Освіти / [Ю.П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй та ін.]. – Вид. 6-те, допов. та перероб. З опорою на законодавство станом на 1 квіт. 2021 р. – Харків: Право, 2021. – 196 с.
4. Боднарук М. І., Орловський О. Я., Бурка А. В. Право соціального захисту: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 184 с.
5. Дякович М. М. Сімейне право України: навч. посіб. / М. М. Дякович. – Харків: ЕКУС, 2022. – 416 с.
6. Іванов Ю. Ф. Науково-практичний коментар Кодексу законів про працю України. Київ: Алерта, 2020. 788 с.
7. Івановська А. М. Конституційний контроль в системі державного контролю: монографія / А. М. Івановська; Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування, Навч.-наук. лаб. дослідж. Проблем публ. адміністрування та децентралізації влади; Хмельниць. ун-т упр. та права ім. Леоніда Юзькова. – Харків: Право, 2021. – 486 с.
8. Ковалів, Мирослав Володимирович. Фінансове право України: навчальний посібник / [М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, І. М. Проць, Р. М. Скриньковський, Ю. Р. Лозинський]. Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с.
9. Конституційне право України: посіб. для підгот. до іспитів / [Т.М. Слінько, І.І. Дахова, Л.І. Летнянчин та ін.] – Вид. 7-ме, перероб. та допов. – Харків: Право, 2022. – 372 с.

10. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри / Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. - К.: Ваіте, 2021. – 528 с.
11. Конституційне право: підручник / Ю. Г. Барабаш, О. М. Бориславська, В. М. Венгер; ОБСЄ. - Київ: ВАІТЕ, 2021. - 528 с.
12. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / [А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін.]; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 428 с.
13. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / підготовлено колективом авторів; за заг. ред. В. Я. Конопельського, В. О. Меркулової. Одеса, ОДУВС, 2021. 452 с.
14. Кримінальне право України. Частина 1 : конспект лекцій: навчально-методичний посібник для здобувачів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» / Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П. Чернівці, 2022. 182с.
15. Медичне право: підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С.Б. Булеци; д-ра юрид. наук, доц. М.В. Менджул. – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2021. – 720 с.
16. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення: навч. посіб.- Львів: ЛьвДУВС, 2020.- 536 с.
17. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / Укладачі: О. В. Надьон, І. М. Хмиров, Т. О. Луценко. – Х.: НУЦЗУ, 2020. – 175 с.
18. Право соціального забезпечення : навчальний посібник / Г.І. Чанишева, І.В. Лагутіна, К.В. Бориченко, В.С. Тарасенко, Є.В. Краснов, О.С. Щукін, А.О. Гудзь, О.В. Корнілова; за заг. ред. Г.І. Чанишевої. Одеса, 2022. – 266 с.
19. Право соціального захисту: навч.-метод. посібник. / М.І. Боднарук, О.Я. Орловський, А.В. Бурка. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 184 с.
20. Складання процесуальних документів з цивільних, сімейних, житлових, земельних та трудових справ: науково-практичний посібник / за заг. ред. М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2022. 352 с.
21. Тертишник В. М. Конституція України. Науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2022. 430 с.
22. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
23. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. – 376 с.
24. Трудові правовідносини в період воєнного стану в Україні. — К.: ВД «Професіонал», 2022. — 422 с.
25. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Загальна частина: посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко; відп. ред. В. І. Тютюгін. – 4-те вид., перероб. і допов. – Харків:

Право, 2021. – 238 с.

26. Фінансове право: підручник / Міжнар. гуманітар. ун-т, 2-ге вид., перероб. та доп. (Іванський А. Й.) - Київ: Юрінком Інтер, рік 2022. - 484 с.

27. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник / О.В. Кіріяк, Ю.П. Пацурківський, М.М. Гудима-Підвербецька. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. - 304 с.

28. Цивільне право (частина особлива). Курс лекцій: навч. посіб. / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. – Харків: ЕКУС, 2022. – 640 с

29. Цивільне право. Альбом схем: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 1 / Є. О. Мічурін, О. Р. Шишка. – Вид. 6-те, перероб. – Харків: Право, 2022. – 220 с.

Допоміжна література:

1. Боднарук М. І. Право людини на соціальний захист: сучасні підходи до розуміння/ Боднарук М. І., Орловський О. Я.// Юридичний науковий електронний журнал. - 2021.- № 8.- С. 136-139

2. Бутинська Р. Я. Правовий статус учасників колективно-трудоових правовідносин: монографія. Львів: Вид-во «Растр-7», 2020. 234 с.

3. Веннікова В. В. Особливості вирішення спорів у сфері соціального забезпечення: Дис...канд. юрид. наук за спец. 12.00.05 «Трудове право; право соціального забезпечення». – Харків, 2020. - 202 с.

4. Гнатенко К. В. Принципи соціального забезпечення - основа галузі права соціального забезпечення// Прикарпатський юридичний вісник. - 2020. - Вип. 2 (31). - С. 52-55.

5. Кайда Н. Я. Концептуальні засади адаптації трудового законодавства України до законодавства ЄС: монографія. Київ: Центр учб. літ., 2020. - 404 с.

6. Карпушова О. В. Правове регулювання праці суддів в Україні та країнах Європейського Союзу: теорія, практика, проблеми: монографія. Київ: Центр учб. літ., 2020. 424 с

7. Кузьменко В. В. Місце і роль судової практики та правового звичаю у системі джерел трудового права України: монографія. Київ: ФОП Кандиба Т.П. 2021. 380 с.

8. Орловський О. Я. Сучасне право соціального забезпечення: концептуальні підходи до поняття та сутності/ О. Я. Орловський, М. І. Боднарук// Прикарпатський юридичний вісник. - 2021. – Вип. 3(38).- С. 49-53

9. Про затвердження Положення про Єдину інформаційну системи соціальної сфери: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 404. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/404-2021-п#Text>. (дата звернення: 05.08.2023).

10. Хоружий М. Є., Гбур З. В. Соціальний захист державного службовця. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 13. С. 103–109.

11. Чанишева Г. І. Соціальні пільги: поняття, правова природа, класифікація. Juris Europensis Scientia. 2020. № 3. С. 55–59. URL: <http://chernvisn.onua.edu.ua/index.php/chern/article/view/98/94>.

12. Шалієвська Л. І. Пенсійне забезпечення в системі економічної

безпеки держави: монографія. Львів: «Растр-7», 2020. – 196 с.

13. Яковлев О. А. Значення принципів права соціального забезпечення у сфері соціального захисту населення // Право і суспільство. - 2020.- № 6.- С. 101-106

14. Ярошенко О. М., Іншин М. І., Луценко О. Є. Захист трудових прав працівників, обраних на виборні посади: актуальні проблеми правозастосування: монографія. Харків: Юрайт, 2022. 188 с.

15. Ярошенко О. М., Мельничук Н. О., Величко Л. Ю. Захист трудових прав працівників на час виконання державних або громадських обов'язків: актуальні проблеми правозастосування: монографія. Харків: Юрайт, 2022. 220 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE –

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5559>

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_grup_ad.pdf